

Diaqram

Kəmiyyətlər arasındakı asılılığı təsvir etməyin üsullarından biri: Diaqramların ən çox yayılmış növləri düzbucaqlı (sütunlu) və sektorlu (dairəvi) diaqramlardır. Düzbucaqlı diaqramlarda hər bir sütunun hündürlüyü kəmiyyətin təsvir olunan qiymətləri ilə mütənasib olur. Düzbucaqlının eni isə ixtiyari götürülür. Dairəvi diaqramlarda isə sektorların qövsünün uzunluğu kəmiyyətin təsvir olunan qiymətləri ilə mütənasib olur. Əgər öyrənilən obyekt A, B, C, \dots çoxluqları və onların f_1, f_2, f_3, \dots inikasları olarsa, onda öyrənilən obyekt haqqında məlumat aşağıdakı kimi yazılır: çoxluqları nöqtələrlə, inikasları isə oxlarla göstərirlər (şəkil 23). Bu cür şəkil diaqram adlanır. Bu halda ixtiyari iki yol (oxların istiqamətləri) eyni başlanğıca və sona malikdirsə, belə diaqramlar kommutativ diaqram adlanır. 23-cü şəkildəki diaqramın

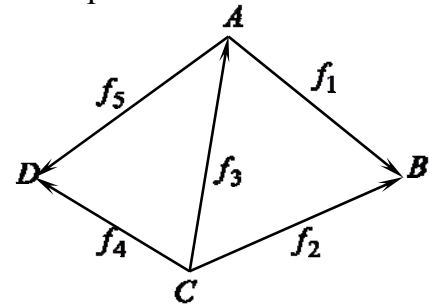
komunativliyi üçün zəruri

və kafi şərt

$$f_5 \circ f_3 = f_4 : C \rightarrow D$$

$$f_1 \circ f_3 = f_2 : C \rightarrow B$$

Şəkil 23

olmasıdır (O cümlədən bax: Eyer diaqramları).

Mənbə: Misir Mərdanov, Sabir Mirzəyev, Şabala Sadıqov, "Məktəblinin riyaziyyatdan izahlı lüğəti" kitabı, Bakı 2016.

